

Posudek disertační práce:

Mgr. Lucie TUČKOVÁ. *Suzanne Renaud/Petrkov 13*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Ústav románských studií, 2015, 321 s.

Předložená disertační práce se v mnoha ohledech vymyká těm běžně odevzdávaným, takže i můj posudek bude mít tentokrát poněkud jinou podobu než obvykle. Nicméně pokusím se i tak strukturovat své chvály i výhrady do logicky samostatných bodů, na které se kandidátce bude lépe odpovídat.

Nejprve k přednostem posuzovaného textu: Pokud mne paměť neklame, studie Mgr. Lucie Tučkové je jediným případem, kdy disertační práce vyšla v mimoakademickém nakladatelství ještě před svým obhájením. (Následné publikace, obvykle v Karolinu nebo Akademii, už jsou daleko častější.) Nakladatelství Paseka knihu výborně zpracovalo po stránce odborné korektury, typografie i designu, takže se jedná o opravdu reprezentativní publikaci.

Suzanne Renaud/Petrkov 13 se umístila na třetí příčce v anketě *Lidových novin* o „Knihu roku“ a na havlíčkobrodském veletrhu získala ocenění „nejkrásnější kniha veletrhu“. Její vydání provázalo značné množství pochvalných recenzí i rozhovorů s autorkou, takže se dá říci, že Lucie Tučková (kromě specificky literárně-kulturní debaty) přispěla i k propagaci románských studií mimo akademickou sféru. Filozofické fakultě takovéto otevření se veřejnosti často chybí a každý obdobný počín by měla vítat.

Doktorandka se zvolenému tématu viditelně věnuje dlouhodobě, po léta pečlivě sbírala materiály, vyjednávala s dědici a prozkoumávala dostupné archivy. Díky její péči se tak české veřejnosti dostaly vyčerpávající informace o francouzské básnířce, která se dosud skrývala ve stínu svého manžela, českého básníka, překladatele a grafika Bohuslava Reynka. Lucie Tučková k Suzanne Renaudové přistupuje s obdivem a zároveň jakousi taktí zdrženlivostí, která knihu drží na hony od bulvárního zpravodajství, k němuž by básnířčin pohnutý osud („zničila si život kvůli muži, kterého nikdy nemilovala“) mohl svádět. To je lidsky velmi sympatické.

K popularitě knihy jistě přispěl i autorčin beletristický sloh. Lucie Tučková skutečně píše skvěle a – inspirována svou předlohou? – často dokáže několika detaily vykreslit danou situaci citlivěji, než by svedla jakákoli pozitivistická parafráze.

Ted' k těm problematičtějším aspektům. Charakter akademických prací se přece jen ne vždy kryje se vkusem (katolického) publika, jemuž je kniha evidentně určena především. Za sebe bych zmínila hlavně tři problémy:

- Lucie Tučková se stane „doktorkou románských literatur“, i když specificky literárního je v její knize pramálo. Ať počítám, jak počítám, vychází to přibližně na 20-30 stránek rozborů básní z třisetstránkové publikace. A žádné kritické zhodnocení. (Některé básnířčiny skladby jsou docela pozoruhodné, u jiných si troufám tvrdit, že by jejich absencí evropský symbolismus ani existencialismus nijak dramaticky neutrpěly.) Navzdory všem zákrutám jejího pestrého života by nás Renaudová měla přece jen zajímat především jakožto básnířka. Velká autorka? Nebo jen snaživá žačka velkých mistrů? Snese srovnání s Březinou, Hlaváčkem, Holanem...? Odpovědi jako by se autorka monografie obloukem vyhýbala, protože by nemusela být kladná.
  - Maurois kdesi poznamenává, že člověk by měl psát jen životopisy lidí, k nimž má ambivalentní vztah. Jinak texty příliš často sklouzávají k vyřizování účtů na jedné straně, nebo nekritickému velebení na straně druhé. Chápu doktorandčin lidský obdiv k silné ženě, která si v životě vytrpěla své, ale není ta devótnost někdy na škodu pravdě? Nevím, jak na ostatní akademické čtenáře, ale na mne se za tím oficiálně udržovaným mýtem o dvou citlivých duších těžce zkoušených čistě vnějšími ranami osudu (úmrtí blízkých, světové války, komunismus) šklebí úplně jiné diagnózy manželství „bez bouřlivých citů, v trvalém stavu melancholické otupělosti...“.
- Reynkovy limitně autistické projevy jsou v textu bagatelizovány jako „osobité představy o psychice mladé ženy“; soužití dvou osob, které spolu v posledních letech vůbec nemluvily, autorka popisuje jako tiché porozumění beze slov; manželova absence na ženině pohřbu je omluvena slabostí vyjít ven... Jako by bylo třeba neustále zahlazovat, upravovat, korigovat, cenzurovat projevy neštěstí (pardon, „chvíle přetlaku“), neboť „co Bůh spojil“, to musí vytrvat, i za cenu vnitřního sebezničení.
- Právě ona urputná snaha rehabilitovat básnířčin život jako „nepromarněný“, osudu navzdory, nakonec na celé knize působí nejmorbidněji.¹
- Jak už jsem podotkla, Lucie Tučková má nesporné spisovatelské nadání. Jen nechápu, proč svůj text zbytečně zatěžuje archaizujícím slovníkem i syntaxí.

¹ A ted' nemám na mysli jen frivolně světská kritéria (z grenobelské smetánky do petrkovského hnoje), nýbrž i hlubší existenciální ukotvení. Šťastná, vyrovnaná, životem naplněná žena se patrně necítí „zapomenutá jako kůrka chleba za starou almarou“.

Některé výlevy venkovské bodrosti působí u mladé autorky počátku
jednadvacátého století téměř komicky.

Navzdory všem výše uvedeným výtkám považuji disertační práci Lucie Tučkové za
dílo úctyhodné, profesionálně zpracované a splňující veškeré nároky kladené na akademické
práce tohoto typu. Vřele je doporučuji k obhajobě s navrženým hodnocením „prospěla“.

V Praze dne 4. 5. 2015

doc. PhDr. Eva Voldřichová Beránková, Ph.D.
Ústav románských studií FF UK